

РЕШЕНИЕ

№ 165

гр. С., 24.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С. в публично заседание на седемнадесети март през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Румяна Б. Пенева

при участието на секретаря Даниела М. Калчева
като разгледа докладваното от Румяна Б. Пенева Търговско дело №
20255500900213 по описа за 2025 година

Предявени са субективно съединени осъдителни иски с правно основание чл.432, ал.1 КЗ във вр. чл.45 от ЗЗД и чл. 429, ал.3 от КЗ във вр. с чл. 86 сл. 1 от ЗЗД.

В исковата си молба ищците Д. Д. Д. и И. В. Ц. посочват, че с решение № 95 от 31.03.2025 година, постановено по търговско дело № 430/2023 г. по описа на ОС С. ответното дружество „З.“ АД, с ЕИК ** е осъдено да заплати на всеки от тях сумата от по 26 000 лв., частично предявена претенция от цялата дължима сума от 250 000 лв. - обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания, вследствие на ПТП, настъпило на 17.05.2022 г., при което е починал синът на ищците В. Д.в Д., ЕГН *****, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявената писмена застрахователна претенция пред застрахователя - 10.06.2022 г. до окончателното изплащане на претенциите.

Посочват, че решението на ОС С. не е обжалвано в законния срок и е влязло в сила. Първоинстанционният съд е приел, че размерът на справедливото обезщетение е в размер на по 250 000 лв. за всеки от ищците, поради което всеки от предявените частични иски е уважен изцяло. Посочват, че с настоящата искова молба предявяват иски и молят ответникът „З.“ АД да бъде осъден да заплати на всеки от ищците сумата от по 224 000 лв. (двеста двадесет и четири хиляди лева), представляваща остатък от цялата дължима сума от по 250 0000 лв. (двеста и петдесет хиляди лева), намалена с присъдената в производството по частичния иск сума в размер на 26 000 лв., представляващи обезщетение по чл.432, ал.1 във връзка с чл.45 от ЗЗД за претърпените от тях неимуществени вреди /болки и

страдания/, вследствие на ПТП, настъпило на 17.05.2022 г., при което е починал техния син В. Д.в Д., ЕГН *****, причинено от Н.Й.К., при управление на автобус „Сетра“, с рег. № **, по отношение на който е действала към датата на ПТП валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със застраховател „З.“ АД, ведно със законната лихва върху обезщетението, считано от 10.06.2022 г. - датата на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, до окончателното заплащане на сумата. Излагат, че за установяване на родствената връзка на ишците е пострадалия и тяхното състояние след инцидента са представени писмени документи, които са коментирани от съда при разглеждане на частичния иск. Посочват, че от приложеното Удостоверение за наследници, с изх. №3150 от 03.06.2022г., изд. от Община С., е видно, че Д. Д. Д. и И. В. Ц. са съответно баща и майка на починалото непълнолетно дете В. Д.в Д.. В резултат на противоправното си деяние водачът Н.Й.К. причинява на ишците вреда - изгубили са своето единствено дете, на което са възлагали всичките си надежди. Ишците дълго време са нямали дете, а много са искали да имат. След много опити се е появил В.. Същият е бил много обичано дете, учил е много, много му е вървяла математиката и езиците, имал винаги отличен успех, бил е приет за ученик в ГПЧЕ „Р.“ гр. С.. Имал приятели. Бил много добро дете. Ишците много се гордеели с успехите на детето си. Внезапната му загуба причинява на ишците изключителни страдания. Ищцата И. Ц. е отишла на мястото на инцидента и е видяла как детето ѝ е затиснато от автобуса и пици от болка. Ищецът Д. Д. е онкоболен, като случилото се е влошило състоянието му. Тези изключително негативни преживявания, наред със скръбта от последващата загуба на единственото им дете, причиняват на ишците неимоверни страдания. Били са едно задружно и сплотено семейство. Връзката помежду им е била много силна, но инцидентът завинаги я е прекъснал. Внезапната и нелепа загуба на единствения им син е причинила на ишците изключителни страдания. Те са изгубили своя син, който към датата на инцидента е бил на 14 години и тепърва му е предстояло да се изучи и да започне самостоятелен живот. Налице е най-тежката житейска ситуация, при която родителите надживяват своето дете. Загубата от смъртта на пострадалия е огромна и е оставила завинаги тежък отпечатък върху живота им. Посочват, че видно от амбулаторни листове №221650063A44 и №221657064349, на 14.06.2023 г. ишците са посетили д-р И.Н., специалист психиатър, който е установил наличието на посттравматично стресово разстройство за всеки един от тях. Специалистът сочи, че И. Ц. споделя, че е била подтисната, тревожна, плаче често и изпитва чувство за вина. Допълва, че споделяла астеннодепресивни изживявания, преживявала сцени от инцидента, с виновностови изживявания, емоционално лабилна, нормобулична, както и че споделя суицидни мисли. Лекарят посочва, че ищецът Д. Д. споделя, че се чувства подтиснат, без желание за дейности и контакти, с намален апетит, сънят му продължавало да бъде разстроен, като имал преживявания тип „флашбек“. Заклучава, че има водеща астенно депресивна симптоматика, преработва тежката психотравма, както и че разкрива суицидни мисли. Във връзка с направените констатации е назначена медикаментозна терапия, като

видно от представените 4бр. касови бележки, същите лекарства са закупени. Посочват, че съгласно т.2 на Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2019г., постановено от ОСГТК на ВКС по Тълкувателно дело №3/2016г., решението по уважен частичен иск за парично вземане се ползва със сила на пресъдено нещо относно правопораждащите факти на спорното субективно материално право при предявен в друг исков процес иск за защита на вземане за разликата до пълния размер на паричното вземане, произтичащо от същото право. Посочват, че с решението по предходно предявените и разгледани частични иски за обезщетение за вреди се формира сила на пресъдено нещо по въпроса за пълния размер на дължимо, справедливо обезщетение за същите, включително за наличието на съпричиняване и размера му, както и че съдът, сезиран с иск за остатъка от обезщетението, е обвързан от преценката на съда, произнесъл се по частичния иск, относно полагащия се справедлив размер на обезщетението, с оглед установеното съдържание на вредите. Считат, че справедливият размер на обезщетението за неимуществени вреди за всеки от ищите следва да бъде определен в размер на по 250 000 лева., така както е прието в мотивите на решение №95 от 31.03.2025 година, постановено по търговско дело № 430/2023 г., по описа на ОС С.. Предвид горното, считат, че претенцията на всеки от ищите за определяне на обезщетение за претърпените от тях неимуществени вреди вследствие на ПТП, станало на 17.05.2022 година, при което е починал техния син В. Д.в Д., ЕГН *****, в размер на по 250 000 лв. е напълно основателна и размерът на търсеното обезщетение е справедлив, като се имат предвид претърпените от ищите болки и страдания. Претендираният размер е в съответствие и с трайната съдебна практика по сходни казуси. Този размер следва да бъде намален с присъденото в производство по предявения първи частичен иск обезщетение в размер на 26000 лв. Така претендираният от всеки от ищите в настоящото производство остатък от дължимото обезщетение за неимуществени вреди е в размер на 224 000 лв. (двеста двадесет и четири хиляди лева). На основание чл.84, ал.3 от ЗЗД, молят съда да присъди и дължимата законна лихва върху претендираното обезщетение, считано от 10.06.2022 г. датата на предявяване на застрахователна претенция пред ответното застрахователно дружество.

Молят да бъде осъдена „З.“ АД, с ЕИК **, със седалище и адрес на управление гр. С.**, представлявано от П.В.Д., В.В.И. и М.А.Д., да заплати на Д. Д. Д., с ЕГН *****, с постоянен адрес гр. С., **, сумата в размер на 224 000 лв. (двеста двадесет и четири хиляди лева), представляваща остатъка от цялата сума от 250 000 лв. (двеста и петдесет хиляди лева), намалена с присъдената в производството по частичния иск сума в размер на 26000 лв., представляваща обезщетение по чл.432, ал.1 във връзка с чл.45 от ЗЗД за причинените му неимуществени вреди от непозволено увреждане при ПТП, настъпило на 17.05.2022 година, при което е починал неговия син В. Д.в Д., ЕГН *****, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на писмена застрахователна претенция от увреденото лице пред застрахователя 10.06.2022 г., до окончателното ѝ изплащане.

Молят да бъде осъдена „З.“ АД, с ЕИК **, със седалище и адрес на управление гр. С.**, представлявано от П.В.Д., В.В.И. и М.А.Д., да заплати на

И. В. Ц., с ЕГН *****, с постоянен адрес гр. С., **, сумата в размер на 224 000 лв. (двеста двадесет и четири хиляди лева), представляваща остатъка от цялата сума от 250 000 лв. (двеста и петдесет хиляди лева), намалена с присъдената в производството по частичния иск сума в размер на 26 000 лв., представляваща обезщетение по чл. 432, ал.1 във връзка с чл. 45 от ЗЗД за причинените ѝ неимуществени вреди от непозволено увреждане при ПТП, настъпило на 17.05.2022 г., при което е починал нейният син В. Д.в Д., ЕГН *****, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на писмена застрахователна претенция от увреденото лице пред застрахователя 10.06.2022 г., до окончателното ѝ изплащане.

Молят да бъде присъдено адвокатско възнаграждение по чл.38 от ЗА за осъществено безплатно процесуално представителство. Молят също така, да бъдат присъдени на ищците направените по делото разноски. Молят сумите да бъдат заплатени по служебната банкова сметка по чл.39 от Закона за адвокатурата, открита в „И.“ АД) с **, с титуляр адвокат М. И. З., каквото право е дадено на пълномощника с представените пълномощни.

Постъпил е **отговор на исковата молба**, с който ответникът посочва, че съгласно ТР №3/22.04.2019 г. по тълк. дело 3/2016 г. на ОСГТК на ВКС, при уважаване на частичния иск обективните предели на сила на пресъдено нещо обхващат основанието на иска, индивидуализирано посредством правопораждащите факти, страните по материалното правоотношение и съдържанието му до признатия размер на спорното субективно материално право. Поради това, че общите правопораждащи юридически факти са едни и същи, както за частичния иск, така и за иска за останалата част от вземането, те се ползват от последиците на сила на пресъдено нещо при разглеждане на иска за останалата част от вземането. В случаите, когато предмет на последващия иск за съдебна защита е разликата /остатък/ от вземането, се касае до същото субективно материално право, същото вземане, но в останалия незаявен с предявения преди това частичен иск обем. По двата иска се претендира едно и също вземане, но в различен обем, различни части. Предвид правоустановяващото и преклудиращото действие на сила на пресъдено нещо е недопустимо в последващия исков процес за остатък от вземането да се спори относно основанието на вземането и правната му квалификация. След като със сила на пресъдено нещо е установено, че правоотношението, въз основа на което се претендира непогасено парично вземане, е възникнало валидно, поради което частичният иск е уважен, то е недопустимо в последващ исков процес за разликата до пълния размер на вземането да се пререшава въпросът дали същото правоотношение е възникнало, нито каква е правната му квалификация. Посочва, че този извод не се отнася до размера на иска. При разглеждането на втория иск съдът не е обвързан от общия размер на обезщетението за неимуществени вреди от 250 000 лв., приет за справедлив при разглеждането на първия частичен иск. Този извод съответства на приетото в ТР № 3/22.04.2019 г. по тълк. дело 3/2016 г. на ОСГТК на ВКС, че решението по уважен частичен иск за парично вземане се ползва със сила на пресъдено нещо само относно правопораждащите факти на спорното субективно материално право при предявен в друг исков процес иск

за защита на вземане за разликата до пълния размер на паричното вземане, произтичащо от същото право; че при уважаване на частичния иск обективните предели на силата на пресъдено нещо обхващат основанието на иска, индивидуализирано посредством правопораждащите факти /юридическите факти, от които правоотношението произтича/, страните по материалното правоотношение и съдържанието му до признатия размер на спорното субективно материално право. Посочва се, че силата на пресъдено нещо на решението по първия частичен иск не се разпростира върху определения общ размер на паричното обезщетение за неимуществени вреди. И по двата иска се преценяват конкретни обстоятелства, посочени в ППВС № 4/1968 г. и в последващата практика на ВС и ВКС по чл.52 от ЗЗД. Оспорва размера на предявените по чл.432, ал.1 от КЗ иски за неимуществени вреди, като счита същите за изключително завишени, недължими и заявени в противоречие с принципа за справедливост, прогласен в чл.52 от ЗЗД. Оспорва изложените в исковата молба твърдения за интензитет и проявление на твърдените неимуществени вреди, както и периода, през който се твърди, че са търпени. Оспорва твърденията за естеството и за съществуването на описаните отношения между ищците и пострадалото лице, за семейна общност, подкрепа, грижа, близост и разбирателство, като оспорва същите да са били прекъснати по причина от настъпване на пътнотранспортното произшествие. Поддържа, че исковата сума е изключително завишена и не съответства на обективните критерии, включващи се в понятието „справедливост”, принципно указани от Върховен съд и определени като елементи за обезвреда. При определяне размера на обезщетението за неимуществените вреди съдът следва да извърши преценка на конкретни обстоятелства, определени по относимост от практиката на Върховен съд, с оглед приложение на принципа за справедливост. С оглед твърденията по основанието на предявената претенция и предвид приложените доказателства, поддържа, че претендираната от името на ищците парична сума е в изключително завишен размер, поради което не отговаря на вложения в разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД смисъл.

Оспорва изцяло иска за присъждане на лихва по претенцията за неимуществени вреди като неоснователен по съображенията за неоснователност на главния иск. Посочва, че при условията на евентуалност, застрахователят дължи обезщетение за забава с изтичането на три месеца, считано от датата на предявяване на претенцията за заплащане на застрахователно обезщетение и представянето на всички доказателства - арг. от чл. 497, ал. 2 вр. чл. 496 от КЗ. Посочва се, че при условията на евентуалност, застрахователят дължи обезщетение за забава с изтичането на 15 работни дни, считано от датата на предявяване на претенцията за заплащане на застрахователно обезщетение и представянето на всички доказателства - арг. от чл. 497, ал. 1 от КЗ. Във връзка с изложеното прави искане да се отхвърлят предявените от Д. Д. Д. и И. В. Ц. иски като неоснователни и недоказани.

С допълнителната искова молба ищците възразяват против изложените от ответника съображения, че силата на пресъдено нещо не се

разпростира и върху определения в производството по частичния иск справедлив размер на обезщетенията. Оспорват всички направени възражения от ответника, като неоснователни, недоказани, бланкетни и голословни твърдения, поради което считат, че следва да бъдат отхвърлени от съда. Посочват, че съгласно т.2 от задължителните за съдилищата в Републиката постановления на ТР № 3/22.1V.2019 г. на ОСТТК на ВКС по тълк. дело № 3/2016 г., решението по уважен частичен иск за парично вземане се ползва със сила на пресъдено нещо относно правопораждащите факти на спорното субективно материално право при предявен в друг исков процес иск за защита на вземане за разликата до пълния размер на паричното вземане, произтичащо от същото право. Надлежно разяснени в тази връзка са следните три аспекта на постановката: а. / Независимо, че с частичния иск се търси защита на ограничен обем, въведеното основание на иска като правопораждащ юридически факт е единно и неделимо, както при предявен частичен иск за част от вземането, така и при последващ иск за разликата до пълния размер на вземането, произтичащо от същото право; б. / При постановяване на решението съдът е длъжен да обсъди събраните доказателства, възражения и доводи на страните, да установи реално осъществените факти и обстоятелства и въз основа на тях да направи извод за възникването, съществуването, прекратяването или погасяването на съответното материално правоотношение, разбирано като двустранна правна връзка, обединяваща корелативни субективни права и юридически задължения от момента на тяхното възникване до реализацията им /арг. чл.235, ал. 2 и чл.236, ал. 2 ГПК/; в. / При отхвърляне на частичния иск като неоснователен ищецът не би могъл успешно да предяви иск за останалата непредявена част от вземането, тъй като с влязлото в сила решение, с което се отхвърля частичния иск, се отрича цялото спорно право.

Посочва се, че приетото в ТР № 3/2019 г., постановено по т. дело №3/2016 г. на ОСГТК на ВКС води до извод, че по всички обуславящи правото за получаване на обезщетение въпроси, вкл. и този за наличието или не на съпричиняване и размерът на същото се обхващат от обективните предели на СПН на съответното решение. В този смисъл са и постановените от ВКС решение № 50156 по т. дело № 1243/2021 г. по описа на ВКС, II т. о., решение №20 по т.дело№ 376/2018 г. по описа на ВКС, I т.о., решение № 92 по т. дело № 185/2014 г. по описа на ВКС, II т. о. и решение № 89 по т. дело № 2741/2015 г. по описа на ВКС, I т. о. Излага се, че обективните предели на СПН на положителното съдебно решение по частичния иск се изчерпват с предмета на делото, а по останалата част от вземането може да се формира нова различна СПН с оглед на факта, че то може да съществува или да не съществува към постановяване на последващия съдебен акт. По тази причина в производството във връзка със същата ответна страна може да прави правопогасяващи или правоотлагащи възражения по отношение на същото (тоест, че вземането вече е платено, погасено е по давност, но не и че неговият размер е друг). Не подлежат на преразглеждане основните правопораждащи вземането юридически факти. В тази връзка посочва, че по исковете за заплащане на обезщетения за неимуществени вреди от непозволено

увреждане, респ. по искове с основание чл.432 от КЗ справедливият размер на обезщетение се определя от съда, постановяващ решението на база фактите и обстоятелствата, които са приети за правопораждащи и то с оглед икономическата обстановка в страна към момента на настъпването им. Съответно при предявени частични искове за заплащане на такова обезщетение, съдът, определяйки правопораждащите спорното право факти, извършва и преценка за основателност на частичния иск с оглед на това дали размерът му не превишава общо дължимия такъв, определен по начина, посочен в чл.52 ЗЗД и ППВС №4/68г. Това изключва възможността впоследствие по бъдещите искове разглеждащият ги съд да извършва на база същите правопораждащи факти нова субективна преценка и да определя един или на няколко пъти различни размери на обезщетението. В молбата се излага, че по тази причина обективните предели на СПН на решенето по частични иск се разпростират и върху определения с него справедлив размер на обезщетението, от който се претендира с частичната претенция, т.е. констатациите на съда са част от подлежащия на обжалване акт на основание чл. 258, ал. 1 от ГПК (В този смисъл Решение № 122 от 16.04.2025 г. по ВТД № 603/2024 г., по описа на Апелативен съд Пловдив). Такава жалба, обаче, ответникът не е подал, поради което СПН е формирана по определения от ОС С. по търг.д. № 430/2023 г. справедлив размер с думите: „определи справедлив размер на обезщетението за всеки от ищите в размер на по 250 000 лв.“. Посочва се, че в настоящото производство ищите не следва да доказват, че вземането им съществува и какъв е неговия размер, а единствено се предоставя възможност на ответника да направи възражение, че вече е платил или че вече вземането не съществува. Излага се, че неоснователни се явяват и възражения по отношение на началната дата на законната лихва. Съгласно разясненията, дадени в Решение № 50102 от 20.10.2022 г. по т. д. № 1428 / 2021 г. на Върховен касационен съд, 2-ро тър. отделение, след изтичане на срока по чл.496, ал. I КЗ и при липса на произнасяне и плащане на обезщетение от застрахователя, същият дължи законната лихва върху обезщетението за собствената си забава. Застрахователят следва да покрие спрямо увреденото лице отговорността на делинквента за дължимата лихва за забава от датата на уведомяването си от застрахования за настъпването на застрахователното събитие /в срока по чл. 430, ал. 1, т. 2 КЗ/ или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователната претенция от увреденото лице, която от двете дати е най - ранна (В този смисъл Решение от 29.06.2022 г. по т.д. № 1191/ 2021 г на Върховен касационен съд, 1-во търг. отделение). С оглед на изложеното и на основание чл. 429, ал.2, т.2 от КЗ счита, че датата, от която е поискана лихва за забава, а именно 10.06.2022 г. (датата на предявяване на застрахователната претенция пред ответното застрахователно дружество) е правилно определена.

С отговора на допълнителната искова молба ответникът поддържа изцяло депозирания отговор на искова молба. Посочва, че релевираните възражения в допълнителната искова молба имат правен характер, тъй като касаят силата на пресъдено нещо при предявен частичен иск, като поддържа становището в отговора на искова молба по този въпрос.

Съдът като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и като взе предвид становищата и доводите на страните намира за установено следното:

Страните не спорят и съдът намира за безспорно установено по делото, че с решение №95 от 31.03.2025 г., постановено по търговско дело №430/2023г. по описа на ОС С., ответното дружество „З.“ АД е осъдено да заплати на ищеца Д. Д. Д., с ЕГН *****, сумата 26 000 лв., представляваща част от цялата претенция в размер на 250 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания, вследствие на ПТП, настъпило на 17.05.2022г., при което е починал неговия син В. Д.в Д., с ЕГН *****, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на писмена застрахователна претенция от увреденото лице пред застрахователя - 10.06.2022 г. до окончателното й изплащане.

Със същото решение „З.“ АД е осъдено да заплати на И. В. Ц., с ЕГН *****, сумата в размер на 26 000 лв., представляваща част от цялата претенция в размер на 250 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания, вследствие на ПТП, настъпило на 17.05.2022г., при което е починал нейния син В. Д.в Д., с ЕГН *****, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на писмена застрахователна претенция от увреденото лице пред застрахователя - 10.06.2022 г. до окончателното й изплащане.

Съдът намира за безспорно обстоятелството, че ищите - Д. Д. Д. и И. В. Ц. са съответно баща и майка на починалото вследствие на ПТП, настъпило на 17.05.2022г., непълнолетно дете В. Д.в Д..

В случая са предявени втори поред частични осъдителни иски за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди с правно основание по чл. 432, ал.1 във връзка с чл. 493, ал.1 от КЗ за претърпените от ищите неимуществени вреди /болки и страдания/, вследствие на ПТП, настъпило на 17.05.2022 г., при което е починал техния син В. Д.в Д., ЕГН *****, след уважени първи частични иски в размер на по 26 000,00 лв. като част от 250 000,00 лв.

За да се уважи иска по чл. 432 от КЗ, следва да са налице всички

елементи на фактически състав на чл. 45 от ЗЗД - следва да са налице при условията на кумулативност следните елементи: деяние, противоправност, вреда, причинна връзка между деянието и вредата, както и вина, независимо от нейната форма - умисъл или небрежност.

В настоящия казус съдът следва да се съобрази със задължителните разяснения и указания, съдържащи се в т. 2 от Тълкувателно решение №3/22.04.2019 г. на ВКС по т.д. № 3/2016 г., ОСГТК, според които решението по уважен частичен иск за парично вземане се ползва със сила на пресъдено нещо относно правопораждащите факти на спорното субективно материално право при предявен в друг исков процес иск за защита на вземане за разликата до пълния размер на паричното вземане, произтичащо от същото право. Независимо, че с частичния иск се търси защита в ограничен обем, въведеното основание на иска като правопораждащ юридически факт е единно и неделимо, както при предявен частичен иск за част от вземането, така и при последващия иск за разликата до пълния размер на вземането, произтичащо от същото право. При уважаване на частичния иск обективните предели на СПН обхващат основанието на иска, индивидуализирано посредством правопораждащите факти /юридическите факти, от които правоотношението произтича/, страните по материалното правоотношение и съдържанието му до признатия размер на спорното субективно материално право.

Тъй като общите правопораждащи юридически факти са едни и същи, както за частичния иск, така и за иска за останалата част от вземането, те се ползват от последиците на СПН при разглеждане на иска за останалата част от вземането. В случаите, когато предмет на последващия иск за съдебна защита е разликата /остатъка/ от вземането, се касае до същото субективно материално право, същото вземане, но в останалия незаявен с предявения преди това частичен иск обем.

В случая и в двете съдебни производства се претендира едно и също вземане, но в различен обем, в различни части. Предвид правоустановяващото и преклудиращото действие на СПН е недопустимо в последващия исков процес за остатъка от вземането да се спори относно основанието на вземането и правната му квалификация. След като с влязло в сила решение, с което е уважен предявеният частичен иск, са установени фактите, релевантни за съществуването на претендираното право, макар и заявено в частичен обем

/размер/, то позоваването в последващ процес по иск за разликата до пълния размер на вземането, произтичащо от същото правоотношение, на факти, осуетяващи възникването на субективното материално право или опорочаващи правопораждащите правоотношението факти и водещи до унищожаването му, е преклудирано.

Формираната СПН на решението по частичния иск относно основанието преклудира правоизключващите и правоунищожаващите възражения на ответника срещу правопораждащите правно релевантни факти, относими към възникването и съществуването на материалното правоотношение, от което произтича спорното право. Правопогасяващите възражения на ответника за останалата част от вземането не се преклудират, тъй като е допустимо за разликата, която не е била предявена с първоначалния иск, вземането да е погасено по давност, чрез плащане, прихващане или по друг начин. Правоотлагащите възражения по отношение на останалата част от вземането също не се преклудират, защото е възможно да се твърдят факти, които отлагат нейната изискуемост.

Настоящият състав на съда следва да се съобрази с така изложените по-горе задължителни тълкувания на закона и цитираното влязло в сила и ползващо се със СПН съдебно решение между същите страни, с което са уважени частичните иски за една част от паричните вземания. Следва да се приеме, че предявените в настоящото производство иски са безспорно доказани по основание.

С оглед влязлото в сила съдебно решение, постановено по т.д. №430/2023г. по описа на СтОС, съдът приема, че водачът Н.Й.К., при управление на автобус „Сетра”, с рег. № **, е нарушил разпоредбите на чл. 20, ал. 2 от ЗДвП и разпоредбата на чл. 5, ал.2, т. 1 от ЗДвП и е предизвикал ПТП, при което е загинал синът на ищите В. Д.в Д.. Към датата на ПТП - 17.05.2022г., автобус „Сетра“ с рег. № ** е бил с валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ по застрахователна полица със срок на покритие от 24.11.2021г. до 23.11.2022г. към „З.“ АД.

Според съда, допуснатите нарушения на водача на автобус „Сетра“ с рег. № **, са в пряка причинна връзка с вредоносния резултат - настъпилата смърт на В. Д.в Д., поради което съдът приема, че презумцията на чл. 45, ал. 2 ЗЗД не е оборена. Съдът приема, че деянието на водача на автобус „Сетра“ с рег. № **

осъществява всички признаци /обективни и субективни/ на деликтния състав по чл. 45 от ЗЗД и следователно, отговорността на застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ следва да бъде ангажирана.

С оглед на изложеното, всички възражения на ответника в отговора на исковата молба, се явяват преклудирани от СПН на Решение №95/31.03.2025 г. на Окръжен съд С. по търг.д. № 430/2023 г. и не следва да бъдат обсъждани в настоящото производство.

По размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът приема следното:

Неимуществените вреди представляват неблагоприятно засягане на лични, нематериални блага и не биха могли да бъдат възстановени, поради което и предвиденото в закона обезщетение не е компенсаторно, а заместващо и се определя съобразно критериите, предписани в чл. 52 ЗЗД - по справедливост от съда.

Съгласно ППВС № 4/1968 г. /препотвърдено в тази своя част и с Тълкувателно решение № 1/21.06.2018 г. на ВКС по т.д. № 1/2016 г., ОСНГТК/ понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.

Данни в тази насока се съдържат в показанията на разпитаните в хода на производството по т.д.№430/2023г. по описа на СтОС свидетели.

С определение от з.з. на 13.02.2026г. съдът е изменил определение №40/16.01.2026г., постановено по делото, с което съдът е изготвил проекто-доклад по делото по чл.146 ГПК, както следва: В т.3 от проекто-доклада по делото относно обстоятелствата, които не се нуждаят от доказване, е добавил, че приема за установено, че справедлив размер на обезщетението за всеки от ищите е размера от по 250 000лв. за всеки един от тях. В т.4 от проекто-доклада по делото досежно разпределението на доказателствената тежест на подлежащите на доказване факти е заличил възложените в тежест на ищите обстоятелства, свързани с доказване на исковите по основание и размер.

В настоящото производство, както и в това по търг.д. №430/2023 г. по описа на ОС С. се претендират обезщетяване на едни и същи неимуществени вреди. Всички тези твърдени обстоятелства, при които са причинени неимуществените вреди, са били обсъдени и взети предвид от съда по първите предявени частични искиове /по търг.д. №430/2023 г./, като съдът е постановил решението си по посоченото дело на базата на събрания по делото доказателствен материал. При наличието на едни и същи обстоятелства и по двете дела, следва да се приеме, че в съответствие с практиката на ВКС, че следва да се определи същият общ размер на обезщетенията на двамата ищци, какъвто е бил определен и при първите частични искиове по търг.д. №430/2023 г., като в противен случай критерият за справедливост ще бъде нарушен. Общият приет размер на справедливото обезщетение по първите частични искиове възлиза на 250000,00 лв. за всеки от ищите, като настоящият състав на съда приема посоченият размер за справедливо обезщетение за претърпените неимуществени вреди.

С първите предявени частични искиове по търг.д. №430/2023 г. на СтОС са присъдени по 26 000,00 лв. обезщетение за претърпените неимуществени вреди за всеки от ищите. Следователно настоящите искиове следва да се уважат в размер на по 114 529,38 € (224 000,00 лв.) за всеки от тях. В посочените размери исковите се явяват основателни и доказани.

По изложените съображения следва да се приеме, че предявените частични искиове в настоящото производство са основателни за сумата от по 114 529,38 € (224 000,00 лв.), поради което следва да се уважат изцяло в посочените размери.

По претенцията за обезщетение за забава:

С исковата молба се претендира законна лихва от 10.06.2022 г. От представените доказателства по делото се установява, че ответникът е сезиран с молба за определяне и изплащане на застрахователно обезщетение на 10.06.2022 г., поради което законната лихва следва да се присъди именно от тази дата.

По отговорността за разноси в производството:

С оглед изхода на спора, на ищите следва да се присъдят изцяло

разноските по делото на осн.чл.78, ал.1 ГПК.

Видно от данните по делото, ДТ в размер на 8960лв. /равностойността на 4 581,18 евро/ е внесла ищцата по делото, а ищецът Д. Д. е бил освободен от заплащане на такси и разноски по производството с определение от 16.07.2025г. /л.50 от делото/.

На ищеца Д. Д. е предоставена безплатна адвокатска защита, като адвокатът е направил искане за присъждане на адвокатско възнаграждение на осн.чл.38 ЗА. Заплатеното от ищцата адвокатско възнаграждение е в размер на 9700лв. / равностойността на 4 959,53евро –л.94 от делото/.

Ответникът е направил възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, като е изложил подробни съображения.

Съгласно посочената разпоредба, адвокатът, оказващ безплатно адвокатска помощ, има право на адвокатско възнаграждение, ако се касае за случай по чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА и ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски. С решение от 25.01.2024 г. по дело С-438/22 на СЕС е прието, че Наредба № 1/2004 г. за МРАВ е равнозначна на хоризонтално определяне на задължителните минимални тарифи, забранено от чл. 101 от ДФЕС, имащ директен ефект в отношенията между частноправните субекти и пораждащ правни последици за тях, поради което се явява нищожна. В този смисъл съдът е свободен да определи размера на дължимото адвокатското възнаграждение по своя преценка, съобразявайки се с приетите до настоящия момент критерии – фактическа и правна сложност на делото, обем на осъществената правна защита – написване на искова молба или подаване на отговор, явяване в съдебни заседания, представяне или не на писмени бележки по делото, както и броя на проведените съдебни заседания.

В случая се касае за субективно съединени иски, но фактическите обстоятелства, на които се основават, са едни и същи. Ищците имат един и същ интерес и за осъществената защита на всеки от тях процесуалният им представител е извършил едни и същи действия, като е изградена обща защита на страните и е изложено становище по повдигнатите в производството възражения. Нещо повече, в настоящото производство са предявени изцяло исковите по чл.432 КЗ във вр.с чл.45 ЗЗД, като по частичните претенции вече е било налице влязло в сила решение, потвърдено от въззивната инстанция /т.д.№430/2023г. по описа на СтОС/. С оглед на това в

настоящото производство съдът е следвало да зачете и е зачел СПН по отношение на фактическите обстоятелства, свързани с процесното ПТП и по отношение размера на исковете, които съдът при първоначалното разглеждане на частичните искове е приел за справедлив размер на обезщетенията. Поради това съдът намира, че с оглед фактическа и правна сложност на делото, обема на оказаната правна помощ на ищеца Д., адвокатското възнаграждение на представляващия го адвокат следва да бъде определено в размер на 2300 евро.

С оглед на всички изложени по-горе съображения, съдът намира, че следва да уважи изцяло предявените искове, като осъди „З.“ АД, с ЕИК **, да заплати на Д. Д. Д., с ЕГН ***** сумата от 114529,38 € (224 000,00 лв.), представляваща остатъка от цялата претенция от 127 822,97 € (250 000,00 лв.), намалена с присъдената в производството по частичния иск сума в размер на 13 293,59 € (26 000 лв.), представляваща обезщетение по чл. 432, ал.1 във връзка с чл. 45 от ЗЗД за причинените му неимуществени вреди от непозволено увреждане при ПТП, настъпило на 17.05.2022 г., при което е починал неговия син В. Д.в Д., ЕГН *****, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на писмена застрахователна претенция от увреденото лице пред застрахователя - 10.06.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

Също така, съдът следва да осъди „З.“ АД, с ЕИК ** да заплати на И. В. Ц., с ЕГН ***** сумата от 114 529,38 € (224 000,00 лв.), представляваща остатъка от цялата претенция от 127 822,97 € (250000,00 лв.), намалена с присъдената в производството по частичния иск сума в размер на 13 293,59 € (26 000 лв.), представляваща обезщетение по чл. 432, ал.1 във връзка с чл. 45 от ЗЗД за причинените ѝ неимуществени вреди от непозволено увреждане при ПТП, настъпило на 17.05.2022 г., при което е починал нейния син В. Д.в Д., ЕГН *****, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на писмена застрахователна претенция от увреденото лице пред застрахователя - 10.06.2022 г., до окончателното ѝ изплащане.

Ответникът следва да бъде осъден да заплати и разноските по делото, както следва: на ищцата И. В. Ц. следва да изплати сумата 9540.71 евро /внесената ДТ от 4581.18 евро +4959.53 евро адвокатско възнаграждение/, на адвокат М. З. сумата 2 500 евро адвокатско възнаграждение, и ДТ в размер на 4581.18 евро по с/ка на СтОС, тъй като ищецът Д. е бил освободен от внасяне

на ДТ.

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „З.“ АД, с ЕИК **, със седалище и адрес на управление гр. С.**, представлявано от П.В.Д., В.В.И. и М.А.Д., ДА ЗАПЛАТИ на Д. Д. Д., с ЕГН *****, с постоянен адрес гр. С., ** **сумата от 114 529,38 € /сто и четиринадесет хиляди петстотин двадесет и девет евро и 38 евроцента/** (равностойността на 224 000,00 лв.), представляваща остатъка от цялата претенция от 127 822,97 € (равностойността на 250 000,00 лв.), намалена с присъдената в производството по частичния иск сума в размер на 13 293,59 € (26 000 лв.), представляваща обезщетение по чл. 432, ал.1 във връзка с чл. 45 от ЗЗД за причинените му неимуществени вреди от непозволено увреждане при ПТП, настъпило на 17.05.2022 г., при което е починал неговият син В. Д.в Д., ЕГН *****, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на писмена застрахователна претенция от увреденото лице пред застрахователя - 10.06.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА „З.“ АД, с ЕИК **, със седалище и адрес на управление гр. С.**, представлявано от П.В.Д., В.В.И. и М.А.Д., ДА ЗАПЛАТИ на И. В. Ц., с ЕГН *****, с постоянен адрес гр. С., бул. „Славянски“ №2, ет.1, ап.3 сумата от **114 529,38 € /сто и четиринадесет хиляди петстотин двадесет и девет евро и 38 евроцента/** (равностойността на (224 000,00 лв.), представляваща остатъка от цялата претенция от 127 22,97 € (250000,00 лв.), намалена с присъдената в производството по частичния иск сума в размер на 13 293,59 € (26 000 лв.), представляваща обезщетение по чл. 432, ал.1 във връзка с чл. 45 от ЗЗД за причинените ѝ неимуществени вреди от непозволено увреждане при ПТП, настъпило на 17.05.2022 г., при което е починал нейния син В. Д.в Д., ЕГН *****, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на писмена застрахователна претенция от увреденото лице пред застрахователя - 10.06.2022 г., до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА „З.“ АД, с ЕИК **, със седалище и адрес на управление гр. С.**, представлявано от П.В.Д., В.В.И. и М.А.Д., ДА ЗАПЛАТИ на адв.М. И. З., с адрес:грС.** сумата 2 500 евро /две хиляди и петстотин евро/ адвокатско

възнаграждение на осн.чл.38 ЗА.

ОСЪЖДА „З.“ АД, с ЕИК **, със седалище и адрес на управление гр. С.***, представлявано от П.В.Д., В.В.И. и М.А.Д., **ДА ЗАПЛАТИ** в полза на Държавата, по бюджета на Съдебната власт, държавна такса в размер на 4581.18 евро /четири хиляди петстотин осемдесет и едно евро и 18 евроцента/.

Присъдените суми могат да бъдат заплатени по банкова сметка по чл.39 от ЗА с **, с титуляр адв. М. И. З..

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред П. апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – С.: _____